

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Cdo/204/2016
Identifikačné číslo spisu: 1415201651
Dátum vydania rozhodnutia: 29.06.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Jozef Kolcun
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:1415201651.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Spolok Garáže, občianske združenie, so sídlom v Bratislave, Majerníkova 36/A, IČO: 422 59 274, zastúpeného MALICH advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Dunajská 25, v mene ktorej koná ako konateľ advokát JUDr. Pavol Malich, proti žalovanému D. H., bývajúcemu v R., o zaplatenie 238,17 eur, vedenom na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 4 C 59/2015, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 29. apríla 2016 sp. zn. 4 Co 131/2016, takto

rozhodol:

Z r u š u j e uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 29. apríla 2016 sp. zn. 4 Co 131/2016 a uznesenie Okresného súdu Bratislava IV z 15. júna 2015 sp. zn. 4 C 59/2015 a vec vracia Okresnému súdu Bratislava IV na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) uznesením z 29. apríla 2016 sp. zn. 4 Co 131/2016 I. potvrdil uznesenie Okresného súdu Bratislava IV (ďalej len „súd prvej inštancie“) z 15. júna 2015 č. k. 4 C 59/2015-37, ktorým bolo zastavené konanie pre nezaplatenie súdneho poplatku za návrh na začatie konania v sume 16,50 eur a ktorým súd prvej inštancie žalovanému nepriznal náhradu trov konania; II. žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Potvrdenie uznesenia prvoinštančného súdu odôvodnil jeho vecnou správnosťou. K námietke žalobcu, že súdny poplatok zaplatil 1. júla 2015 odvolací súd uviedol, že nebol dôvod na zrušenie uznesenia súdu prvej inštancie o zastavení konania v zmysle § 10 ods. 3 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“), pretože súdny poplatok za návrh nebol zaplatený do konca lehoty na podanie odvolania, teda 16. júla 2015, ale až 27. októbra 2015. Odvolací súd preto uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (účinného do 30. júna 2016, ďalej len „O.s.p.“) potvrdil. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.

2. Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie. Žiadal, aby dovolací súd uznesenie odvolacieho súdu ako i uznesenie prvoinštančného súdu zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Prípustnosť a zároveň dôvodnosť podaného dovolania odôvodnil ustanovením § 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p., pretože v konaní došlo k vade podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p., vzhľadom na to, že

dovolateľovi ako účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom a tiež ustanovením § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p., nakoľko rozhodnutie súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Namietal, že odvolací súd nerešpektoval stav, ktorý tu bol v čase jeho rozhodovania, a teda že neprihliadol na skutočnosť, že dovolateľ si svoju poplatkovú povinnosť splnil v lehote do vydania jeho rozhodnutia. Na podporu poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. augusta 2001 sp. zn. 2 Cdo 6/2001 (R 4/2003) a na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 2. októbra 2008 sp. zn. III. ÚS 203/08.

3. Dovolanie žalobcu bolo podané 30. júna 2016. Podľa ustanovenia § 470 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, zastúpená advokátom, bez nariadenia dovolacieho pojednávania dospel k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu a súdu prvej inštancie je potrebné zrušiť.

5. Podľa právneho stavu účinného do 30. júna 2016 bolo dovolaním možné napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu iba vtedy, pokiaľ to zákon pripúšťal (viď § 236 ods. 1 O.s.p.). Dôvody prípustnosti dovolania proti rozsudku vymedzoval § 238 O.s.p. a proti uzneseniu § 239 O.s.p. Dovolanie bolo prípustné proti každému rozhodnutiu tiež vtedy, ak v konaní došlo k najzávažnejším procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 O.s.p.

6. V danom prípade je dovolaním napadnuté potvrdzujúce uznesenie odvolacieho súdu o zastavení konania pre nesplnenie poplatkovej povinnosti. Žalobcom podané dovolanie nesmeruje proti uzneseniu, ktoré by malo znaky tých uznesení uvedených v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p., proti ktorým bolo dovolanie prípustné. Žalobca dovolaním napadol potvrdzujúce uznesenie odvolacieho súdu, proti ktorému podanie dovolania výslovne vylučovalo ustanovenie § 239 ods. 3 O.s.p.

7. Žalobca tvrdí, že mu bola odňatá možnosť pred súdom konať v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. Pod odňatím možnosťou pred súdom konať podľa tohto ustanovenia sa do 30. júna 2016 rozumel procesne nesprávny postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožnila realizácia jeho procesných oprávnení priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

8. V preskúmvanej veci je z obsahu spisu zrejmé, že v priebehu odvolacieho konania o odvolaní žalobcu proti uzneseniu súdu prvej inštancie o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku, a to ešte pred rozhodnutím o tomto odvolaní, žalobca súdny poplatok zaplatil, a že odvolaciemu súdu bola v čase jeho rozhodovania táto skutočnosť aj známa.

9. Keďže v dôsledku včas podaného odvolania uznesenie prvoinštančného súdu o zastavení konania nenadobudlo právoplatnosť (§ 206 ods. 1 O.s.p.), a teda poplatková povinnosť žalobcu nezanikla (§ 5 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch), a keďže žalobca do rozhodnutia odvolacieho súdu svoju poplatkovú povinnosť splnil, mal odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie (viď rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. augusta 2001 sp. zn. 2 Cdo 6/2001, publikovaný v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 4/2003, a tiež nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 2. októbra 2008 sp. zn. III. ÚS 203/08).

10. Tým že odvolací súd, nerešpektujúc vyššie uvedené ustanovenia, nesprávne rozhodol o potvrdení prvoinštančného uznesenia o zastavení konania, bolo žalobcovi znemožnené uskutočňovanie jeho procesných práv v takej miere, že tým bolo zároveň porušené jeho právo na spravodlivý proces. Zastavením konania, hoci na to neboli zákonné dôvody, došlo k porušeniu ústavného zákazu denegatio iustitiae, ktorý je implicitne obsahom práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 46 až 50 Ústavy Slovenskej republiky. Nezákonné zastavenie konania totiž vo svojich dôsledkoch znamená neprípustné odopretie súdnej ochrany uplatnenému subjektívnemu právu. Dovolací súd preto uznesenie odvolacieho súdu zrušil (§ 449 ods. 1 CSP). Pretože nápravu vzniknutého procesného stavu nebolo možné dosiahnuť len zrušením rozhodnutia odvolacieho súdu, dovolací súd zrušil aj uznesenie súdu prvej inštancie a vec vrátil prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie (§ 449 ods. 2 CSP, § 450 CSP).

11. O trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie (§ 453 ods. 3 CSP).

12. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.